

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

3 maart 2014

Commissie Ruimte

10 februari 2014

Afdeling en opsteller

Leefomgeving / J.J. van Burg (0578-699548 / j.van.burg@heerde.nl)

Portefeuille

A. Westerkamp

Programma

Ruimtelijk en economische ontwikkeling

Agendapunt

5

Onderwerp

Vaststelling 'Centrumvisie Heerde 2.0'

De raad besluit om:

1. de ingediende inspraakreacties te verwerken conform het inspraakverslag;
2. de opmerkingen van de commissie Ruimte te verwerken conform de reactienota;
3. de 'Centrumvisie Heerde 2.0' met de aangegeven wijzigingen vast te stellen.

Inleiding/eerdere besluitvorming

Op 1 november 2011 heeft het college besloten om een aanvullende notitie bij de huidige Centrumvisie op te stellen, met daarin:

- a. Een visiedeel waarin voor het centrum van Heerde 'een stip op de horizon' wordt gezet;
- b. Een beleidskader met daarin de uitgangspunten om aan deel a. invulling te geven.

Op 28 november 2011 heeft de commissie Ruimte hier met enkele opmerkingen positief over geadviseerd, waarna een en ander is uitgewerkt in een projectopdracht en projectplan.

Op 26 maart 2012 zijn deze documenten in de commissie Ruimte besproken. Daarbij zijn bij de voorgestelde aanpak twee belangrijke kanttekeningen geplaatst:

- Er was te weinig aandacht en ruimte voor burgerparticipatie;
- De commissie Ruimte wilde ook in fase 2 (de definitiefase) betrokken worden, zodat een discussie plaats kan vinden over de ontwikkelingsrichting.

Op 24 april 2012 heeft het college vervolgens ingestemd met de aanpak voor het project 'Aanvulling Centrumvisie Heerde' (conform de aangepaste projectopdracht, projectplan en tijdsplanning).

De ingestelde werkgroep, met daarin onder andere drie ondernemers uit het centrum van Heerde, is hiermee aan de slag gegaan. Daarbij is het adviesbureau LOS stadomland (LOS) ingeschakeld om het proces te begeleiden en om de 'Centrumvisie Heerde 2.0' op te stellen.

Vervolgens hebben diverse participatiebijeenkomsten met ondernemers en burgers plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een notitie waarin de ontwikkelingsrichting en hoofdkeuzes voor het centrum van Heerde zijn beschreven. Deze notitie is in de themaraad van 29 oktober 2012 aan de raad gepresenteerd en op 7 januari 2013 is hierover in de commissie Ruimte gesproken.

Gaandeweg het hierboven beschreven proces is duidelijk geworden dat de gestelde uitgangspunten resulteren in een aanscherping en herijking van de Centrumvisie uit 2006, in plaats van een aanvulling. Om dit te benadrukken is gekozen voor de titel 'Centrumvisie Heerde 2.0'.

Op basis van de notitie met de ontwikkelingsrichting en hoofdkeuzes is de ontwerpnota 'Centrumvisie Heerde 2.0' uitgewerkt. Deze heeft van 30 oktober tot en met 11 december 2013 voor

inspraak ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn vijf inspraakreacties ingediend. Ook is de ontwerpnota op 25 november 2013 voor opmerkingen voorgelegd aan de commissie Ruimte.

De verwerking van de inspraakreacties en de opmerkingen van de commissie Ruimte heeft geresulteerd in de nu voor vaststelling voorliggende 'Centrumvisie Heerde 2.0' (zie bijlage 1).

Visie of uitvoering?

Op basis van de inspraakreacties en de opmerkingen van de commissie Ruimte kan worden geconcludeerd dat het onderscheid tussen visie en uitvoering een lastig vraagstuk is. Met de 'Centrumvisie Heerde 2.0' wordt echter uitdrukkelijk het schetsen van een visie beoogd. Op 28 november is daarom aan de commissie Ruimte ook voorgesteld om geen toetsingskader op te stellen, maar een inspirerend toekomstbeeld ('een stip op de horizon').

Het voorgaande kan geïllustreerd worden aan de hand van de hoofdkeuze 'autoluw centrum'. In de visie is allereerst kort en globaal het bijbehorende toekomstbeeld beschreven. Doel hiervan is het schetsen van de gewenste kwaliteit: een centrum waarin de auto minder prominent c.q. als gast aanwezig is. Om hier invulling aan te geven zijn vervolgens globale beleidskeuzes geformuleerd in de vorm van spelregels (die als volgt kunnen worden samengevat):

- Parkeren vindt zoveel mogelijk buiten het compacte centrumgebied plaats, waarbij de parkeermogelijkheden binnen het compacte centrum worden beperkt/verminderd.
- Doorgaand verkeer in het compacte centrum wordt ontmoedigd.

Vervolgens is het de vraag hoe deze spelregels invulling kunnen krijgen, maar dit kan al worden beschouwd als een uitwerkings-/uitvoeringsvraagstuk. De visie geeft hiervoor al enige inspiratie, in de vorm van aanbevelingen en referentiebeelden. Deze zijn echter niet limitatief, er zijn ook andere aanbevelingen en referentiebeelden mogelijk. Dit geldt bijvoorbeeld voor het al dan niet aanpassen van de verkeersstructuur. Hiervoor zijn in de visie twee aanbevelingen opgenomen, maar het is op basis van de visie ook nog mogelijk om voor een andere verkeersstructuur te kiezen, mits deze past binnen de in de visie opgenomen uitgangspunten. Op deze manier ontstaat afwegingsruimte en wordt het ook mogelijk om de verkeerseffecten van andere maatregelen af te wachten (zoals het verminderen van de parkeermogelijkheden in het dorpshart). De reden hiervoor is dat het uitgevoerde verkeersonderzoek en de reacties hierop niet hebben geresulteerd in één breed gedragen optie om de verkeersstructuur aan te passen. Daarnaast is geconstateerd dat de verkeerseffecten van eventuele aanpassingen relatief beperkt zijn. Het is dus de vraag hoe urgent een aanpassing van de verkeersstructuur is, zeker wanneer dit aanzienlijke kosten met zich meebrengt. Het is daarom wenselijk dat de visie op dit punt afwegingsruimte biedt.

Het voorgaande illustreert waar de visie eindigt en de uitvoering start. Benadrukt wordt dat inmiddels ook een start is gemaakt met de uitvoering, door alvast een uitvoeringsplan op te stellen. Zie voor een verdere toelichting het gestelde onder 'Uitvoering'.

Beoogd effect

Vaststelling van de 'Centrumvisie Heerde 2.0', middels bijgevoegd raadsbesluit (zie bijlage 2).

Argumenten

1.1 Verwerking inspraakreacties

Er zijn in totaal vijf inspraakreacties ingediend. Al deze inspraakreacties zijn tijdig ingediend. Voor de inhoud van de inspraakreacties en onze reactie daarop wordt verwezen naar het opgestelde inspraakverslag (zie bijlage 3). Naar aanleiding van de inspraakreacties zijn in de 'Centrumvisie Heerde 2.0' enkele zaken aangepast. Een overzicht van deze aanpassingen is terug te vinden in de

conclusie van het inspraakverslag. De doorgevoerde aanpassingen zijn daarnaast geel gemarkeerd in de voor vaststelling voorliggende 'Centrumvisie Heerde 2.0' (zie bijlage 1).

2.1 Verwerking opmerkingen commissie Ruimte

In de commissie Ruimte van 25 november is de ontwerpnota 'Centrumvisie Heerde 2.0' besproken. Een deel van de opmerkingen van de commissie is tijdens de vergadering direct van een reactie voorzien door de verantwoordelijk wethouder. Voor de overige opmerkingen en onze reactie daarop wordt verwezen naar de opgestelde reactienota (zie bijlage 4). De opmerkingen geven geen aanleiding om de 'Centrumvisie Heerde 2.0' aan te passen.

3.1 Er wordt voldaan aan de gestelde uitgangspunten

Met de 'Centrumvisie Heerde 2.0' wordt invulling gegeven aan de gestelde uitgangspunten, zoals die op 28 november 2011 in de commissie Ruimte besproken zijn. Daarnaast sluit de 'Centrumvisie Heerde 2.0' aan bij de geformuleerde hoofdkeuzes, zoals die op 7 januari 2013 zijn besproken in de commissie Ruimte.

3.2 Er wordt aangesloten bij de Structuurvisie

De 'Centrumvisie Heerde 2.0' is in lijn met de Structuurvisie gemeente Heerde 2025. Dit betekent dat het principe van uitnodigingsplanologie wordt toegepast, waarbij de gemeente de regisserende en kaderstellende rol neemt en de initiatief – en productierol zo veel mogelijk wordt overgelaten aan andere partijen. In de 'Centrumvisie Heerde 2.0' is daarom een wervend en uitnodigend toekomstbeeld geschetst, waarbij binnen een duidelijke kader ruimte wordt geboden aan initiatieven die de kwaliteiten van het centrum versterken.

3.3 Formele grondslag voor uitvoeringsmaatregelen

Op basis van de 'Centrumvisie Heerde 2.0' kan gestart worden met het voorbereiden van concrete uitvoeringsmaatregelen voor het centrum van Heerde. Dit is wenselijk omdat hiervoor een budget beschikbaar is in het kader van het Regiocontract, dat voor 1 januari 2016 besteed dient te worden. Inmiddels is voorzien in een eerste stap richting concrete uitvoering, zie hiervoor het gestelde onder 'Uitvoering'. Verdere voorbereiding van uitvoeringsmaatregelen is echter pas mogelijk wanneer de 'Centrumvisie Heerde 2.0' is vastgesteld.

3.4 Behoud van gewenste afwegingsruimte

Het college heeft op 11 juni 2013 ingestemd met de discussienota over de 'centrumthema's' verkeer, compact centrum en leegstand, die op 24 juni in de commissie Ruimte is besproken. In deze nota heeft het college een keuze gemaakt voor een voorkeursvariant voor aanpassing van de verkeersstructuur in en rondom het centrum van Heerde. Deze voorkeursvariant betrof variant 16 uit het uitgevoerde verkeersonderzoek 'Centrumvisie Heerde - circulatievarianten'. Op basis van de reacties op deze keuze (o.a. van de commissie Ruimte en diverse insprekers) kan echter geconstateerd worden dat er onvoldoende draagvlak is voor de gekozen voorkeursvariant. Het college heeft daarom besloten deze keuze in te trekken. Hiermee wordt de afwegingsruimte behouden die in de visie beoogd is, om op een later moment een definitieve keuze voor het al dan niet aanpassen van de verkeersstructuur te kunnen maken (zie ook het gestelde onder 'Visie of uitvoering?').

Kanttekening

3.1 Verandering rolopvatting

Met de 'Centrumvisie Heerde 2.0' en het daarbij toegepaste principe van uitnodigingsplanologie verandert de rolopvatting van de gemeente. In het kort kan worden gesteld dat de gemeente een stap terug zet om meer ruimte te maken voor andere partijen, waarbij nadrukkelijk gezocht wordt naar samenwerking en partnerschap. Dit betekent dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid

van de gemeente, ondernemers en initiatiefnemers is om invulling te geven aan het geschetste toekomstbeeld. Een keuze voor de 'Centrumvisie Heerde 2.0' heeft daarmee als consequentie dat ook een nieuwe rolopvatting van de andere partijen wordt gevraagd.

Communicatie

Gedurende de totstandkoming van de 'Centrumvisie Heerde 2.0' heeft op diverse manieren participatie van ondernemers en burgers plaatsgevonden:

- In de beginfase zijn twee brede participatiebijeenkomsten georganiseerd.
- In de eindfase zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd.
- Voor alle belangrijke beslismomenten is overleg gevoerd met de werkgroep van drie ondernemers uit het centrum van Heerde.
- Tijdens de inzagertermijn kon een ieder op grond van de gemeentelijke inspraakverordening een formele inspraakreactie indienen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt.

Na vaststelling van de 'Centrumvisie Heerde 2.0' wordt hiervan melding gemaakt in de 'Schaapskool' en op de gemeentelijke website.

Uitvoering

Gelijktijdig met het raadsvoorstel wordt middels een afzonderlijke informatienota het uitvoeringsplan 'Herinrichting centrum Heerde' aan de commissie Ruimte voorgelegd. Dit uitvoeringsplan schetst de eerste uitvoeringsstap voor de visie die is geformuleerd in de 'Centrumvisie Heerde 2.0'. Het uitvoeringsplan 'Herinrichting centrum Heerde' omvat een globaal uitvoeringsprogramma voor de gelden die beschikbaar zijn in het kader van het Regiocontract. Wanneer de 'Centrumvisie Heerde 2.0' is vastgesteld wordt gestart met de verdere uitwerking van de in het uitvoeringsplan beoogde inrichtingsvoorstellen.

Advies commissie

De commissie Ruimte heeft geadviseerd het voorstel als B-onderwerp te agenderen. Naar aanleiding van de behandeling in de commissie wordt het volgende punt nog toegelicht:

- Ontwikkelruimte locatie Van Setten/Van Loenen: De eigenaar van deze locatie heeft ingesproken tijdens de commissievergadering en heeft daarbij met name aangegeven dat er voor de ontwikkeling van zijn plan aan de oostkant van de locatie ruimte moet zijn om te parkeren (ten behoeve van de beoogde appartementen op de verdiepingen). Ditzelfde punt is in de inspraakreactie naar voren gebracht. Hierop is in het inspraakverslag als volgt gereageerd: *De gevraagde parkeerruimte ten behoeve van de locatie Van Setten/Van Loenen betreft naar onze mening een uitwerkings-/uitvoeringsvraagstuk, waarvoor de verantwoordelijkheid primair bij de inspreker ligt (als eigenaar van deze locatie). Daarnaast is voor dit vraagstuk het gemeentelijk parkeerbeleid als beleidskader van toepassing. Het is om de genoemde redenen onwenselijk hier in de visie uitspraken over te doen.*

In de ontwerpvisie was de ruimte ten oosten van Van Setten/Van Loenen onderdeel van het dorpshart (de cirkel van het dorpshart lag om het voormalige bankgebouw heen). In het inspraakverslag is bij reactie 4, punt 2, aangegeven dat de aandacht zich vooral moet richten op het centrale plein en dat daarom de grens van het dorpshart in oostelijke richting is opgeschoven. Er wordt dus tegemoet gekomen aan de opmerking van inspreker.

In de Centrumvisie wordt bovendien ruimte gecreëerd voor de herontwikkeling van het pand Van Setten Van Loenen. De ontwikkelruimte zoals die in de spelregels van het dorpshart is opgenomen is ruimer dan de bestaande bebouwing en ruimer dan in het bestemmingsplan is aangegeven (een gele ster, met daaromheen een wit gearceerde "zoekruimte herontwikkeling"). Deze zoekruimte is bovendien een spelregel en geen harde begrenzing. Er is dus ruimte voor een verantwoorde invulling.

Wat het parkeren betreft moet onderscheid gemaakt worden in het openbaar parkeren ten behoeve van centrumfuncties en het parkeren door bewoners. Grootschalige parkeerlocaties bevinden zich buiten het compacte centrum. In het dorpshart is geen ruimte voor parkeren. In de winkelstraten wordt beperkt ruimte geboden voor kort parkeren. Bewonersparkeren op eigen terrein moet echter wel mogelijk blijven en die parkeerplaatsen moeten ook bereikbaar zijn. Het is daarom belangrijk om bij de ontwikkeling van de plannen voor Van Setten /Van Loenen rekening te houden met de parkeerproblematiek. Ontsluiting aan de oostzijde ligt daarbij voor de hand. Als parkeren volledig op eigen erf niet mogelijk is, dan zijn er mogelijkheden voor een grondruil of een combinatie met parkeren op gemeentegrond. Het gebruikelijke beleid ten aanzien van parkeren is daarop van toepassing.

Geconcludeerd kan worden dat de Centrumvisie geen belemmering vormt voor de ontwikkeling van de locatie Van Setten Van Loenen, maar juist ruimte biedt voor een binnen het centrum passende ontwikkeling, die een waardevolle bijdrage moet leveren aan de beleving van het centrum.

Voor de overige opmerkingen wordt verwezen naar de aanvullende toelichting bij het raadsvoorstel inzake het Uitvoeringsplan herinrichting centrum Heerde.

Heerde, 28 januari 2014

Het college van Heerde

drs. W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen , burgemeester
B. van Zuthem , gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit;

Ter inzage, beschikbaar in de digitale leeskamer en iBabs:

2. 'Centrumvisie Heerde 2.0', d.d. januari 2014 (LOS stadomland) (zie hiervoor eerder los meegestuurde bijlage bij de commissiestukken);
3. Inspraakverslag (geanonimiseerd);
4. Reactienota;
5. Inspraakreacties, d.d. 28 november, 2, 6, 10(I) en 10(II) december 2013;
6. Collegebesluit 'Vaststelling 'Centrumvisie Heerde 2.0'', d.d. 28 januari 2014;